SVOBODA

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 141. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 27, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 27-го ЛИПНЯ 1988 Ч. 141. РІК. XCV.

ЗАКЛИК

Консисторія та Ювілейний Комітет Української Православної Церкви повідомляє, що головні урочистості відзначення Тисячоліття Хрищення Руси-України нашою Церквою, що існує сьогодні тільки у вільному світі, відбудуться в днях 5-го, 6-го і 7-го серпня ц.р. в центрі українського православ'я поза межами України — в оселі св. Ап. Андрія Первозванного у Савт Бавнд Бруку, Ню Джерзі. Участь у цих урочистостях візьмуть делеґації духовенства і мирян від усіх епархій нашої Церкви, що існують у вільному світі.

Відповідальність за гідне, величне і повчальне відбуття цього ювілею Господь обтяжив нашу митрополичу епархію в ЗСА, зокрема духовенство і вірних, як і кожного з нас. Тож, діючи з благословення Блаженнішого Митрополита Мстислава і всього Собору Єпископів Церкви, кличемо вірних УАПЦеркви в ЗСА до масової участи у цій неповторній історичній події та до всебічнкої помочі для її успішного відбуття. До такого кличе нас ще і досі поневолена Україна, яка з Божої волі знову зривається до чергового стихійного відродження нашої Церкви-Мучениці, Автокефальної Церкви, себто, ні від кого незалежної.

Діючи з доручення Собору Єпископів нашої Церкви, кличемо всечесних отців настоятелів та управи братств і сестрицтв до зорганізовання масової прощі на ці урочистості в С. Бавнд Бруку, до всебічної допомоги Консисторії і Ювілейному Комітетові та до допильнування порядку.

Ювілейний Комітет Тисячоліття при УПЦ в ЗСА і Консисторія

В Ню Йорку помер о. д-р М. Войнар, ЧСВВ

Ню Йорк. — У п'ятницю, 22-го липня 1988 року, в обителі Отців Василіян в Ґлен Кові на Лонґ Айленді, помер на 77-му році життя, о. проф. д-р Мелетій Войнар, ЧСВВ, колишній віцеректор духовної семінарії св. Йосафата в Римі, професор орієнтальних наук і канонічного права в католицькому університеті, член Ради для підготови Другого Ватиканського Собору, член Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА та Українського Історичного Товариства, автор багатьох книжок, співробітник гаслової енциклопедії, автор багатьох статтей на наукові, теологічні і громадські теми, відомий проповідник і місіонер.

Тіло Покійного о. М. Войнара було виставлене у похоронному заведенні Петра Яреми при 7-ій вулиці на долині міста, де у неділю, 24-го липня, о год. 7:30 вечора правилась Панахида. У понеділок, 25-го липня о год. 7-ій рано в церкві Чесного Хреста в Асторії правився Парастас, після чого тіло було відвезене на вічне поховання на український католицький цвинтар св. Духа в Гемтонбурґу, Н. Й.

Книжка про війну в Україні знаходить зацікавлення

Париж (УПС). — Книжка про Другу світову війну д-ра Володимира Косика, яка появилася французькою мовою п.з. „Націонал-соціялістична Німеччина й Україна", знаходить щораз більше зацікавлення серед чужинецьких кіл. Видавництво вислало її також до деяких жидівських установ і осіб.

Підтверджуючи отримання книжки, головний бібліотекар Центру голокосту Яд Вашем у Єрусалимі, в листі до видавництва, між іншим пише: „Хочемо висловити наше високе признання за це видавниче досягнення у цій релятивно слабо досліджéній галузі... Будемо радо отримувати ваші інші публікації, які стосуються згаданої теми".

Отримання книжки підтвердили також визначні жидівські автори Елі Візель і Л. Поляков.

А. Солженіцин заперечує поголоски про поворот до СССР

Ню Йорк. На протязі кількох останніх днів деякі пресові аґентства, в тому числі Ассошіейтед Пресс, поширювали повідомлення про те, що, мовляв, лавреат Нобелівської нагороди письменник Александер Солженіцин має в пляні повернутися до Совєтського Союзу.

В повідомленні АП, яке повторили пізніше чимало американських газет, в тому числі „Ню Йорк Пост", „Балтимор Сан" та інші говорилося навіть, що сам ґенеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Горбачов прислав для Солженіцина листа з пропозицією повернутися на батьківщину і запевнив його, що в СССР будуть друкувати його твори, включно з уже надрукованою популярною працею „Архіпелаґ ҐУЛаґ".

Ця інформація, як заявили представники одного пресового аґентства, була отримана з Мюнхену, в Західній Німеччині, від однієї німецької радіостанції, яка у свою чергу покликалась на „одну нюйоркську радіостанцію", кореспондент якої (прізвища в повідомленні не називається) нібито особисто розмовляв з письменником Солженіциним.

У зв'язку з неясністю, вашінгтонський кореспондент газети „Балтимор Сан" Стівен Бравнінґ потелефонував до резиденції А. Солженіцина у стейті Вермонт. Він не зміг говорити із самим письменником, але з ним довший час говорила його дружина Наталія. На питання чи пов'язувались будь-які совєтські представники з Солженіциним, вона відповіла: „Ніхто не пробував навіть пов'язуватись, ані телефонічно, ані на письмі. Дезінформація ця поширюється в чиїхось інтересах".

Слід пригадати, що декілька тижнів тому аґентство АП поширило було інтерв'ю головного редактора московського журналу „Новий Мір" Сергея Залиґіна. Він переконував, що з Солженіциним ведуться переговори у справі публікації його роману „Раковий корпус". Залиґін недвозначно натякав, що рішення в цій справі буде зроблене незабаром. Але замість „рішення" наступила заява дружини Наталії Солженіцин, в імені чоловіка, у якому знову ж таки повторено, що ніхто не зв'язувався з її мужем і ніхто не вів і не веде жадних переговорів.

Згаданий кореспондент запитався у Н. Солженіциної чи відповідає правді поголоска, що її чоловік почувається нещасливим у ЗСА? Вона відповіла вимінаючо: „Він ніколи ще не працював так продуктивно, так багато і так легко, як тепер у Вермонті. А ви знаєте, його життя це робота і робота робить його щасливим".

В грудні А. Солженіцину сповнилося 70 років життя. Він однак працює багато, часто сім днів на тиждень по 14 годин денно. У зв'язку з цими поголосками Н. Солженіцина опублікувала заяву для преси, у якій катеґорично заперечує поголоски.

Американська преса пише про успіх української родини

Вашінґтон. — На Міжнародному дитячому фестивалі, що завершився великим концертом при кінці травня ц.р. у славному Кеннеді Центрі у Вашінґтоні, вирізнено особливо українську родину Федориків.

Вісім із десяти дітей Дам'яна і Ірени Федориків виступали у концерті, граючи виїмки з квартету Гайдна і його „Симфонію іграшок", перед добірною міжнародною публікою, серед якої був японський амбасадор та інші дипломати з Европи та ЗСА.

Хоч весною цього року молоді Федорики дали десять публічних концертів, виступ у Кеннеді Центрі викликав велике захоплення їхнім музичним знанням, як і цілою методою навчання музики, яке лежить у руках Ірени Федорики, так що їх запрошено грати на іншому відомому Міжнародному дитячому Фестивалі у Вулфс Треп Парку в часі свята Дня Праці.

Крім цього вирізнення, в американській пресі появилися ентузіястичні статті про цікаву та так щедро музично обдаровану родину.

Зокрема більш як односторінкову статтю помістив щоденник „Вашінґтон Пост" з 16-го червня ц.р., пера Вінсенса Стіла. Стаття прикрашена великою світлиною цілої родини, що складається із батьків і десятьох дітей, як також світлиною частини дітей в українських народних строях і їхньої матері Ірени при навчанні дітей шкільних предметів. Родина Федориків викликує особливу увагу американської преси ще і тому, що усі діти навчаються вдома при допомозі матері і батька, який тепер є президентом Хрістендом коледжу у Вірджінії. Сама Ірена Федорика, з дому Кондра, закінчила Джуліярд музичну школу в Ню Йорку, а тепер поруч із навчанням дітей запізналася із музичною методою Сузукі, якою від 11-ти років грають усі її діти на музичних інструментах. Це метода впливає також на загальну їхню едукацію.

Американський журналіст із „Вашінґтон Пост" не лише починає свою статтю від ствердження, що виступ Федориків у Кеннеді Центрі викликав загальне захоплення, але і цитує слова управителя шкільного дистрикту Ферфакс Роберта Спіллена до інших учасників концерту, повні подиву для родини Федориків: „Я звернуся до своєї жінки і запитав її, а де ми зблудили?" — маючи на увазі і кількість дітей і їхні подиву гідні осяги.

Далі В. Стіл вичислює

(Закінчення на стор. 4)

НОВИЙ АЛЬЯНС — КҐБ І РПЦЕРКВА

Вінніпеґ (Р. Мороз). — Започаткована Горбачовим гласність відкрила, за спостереженням західніх кореспондентів, скриньку Пандори з усіма лихами й бідами совєтської системи.

Протягом двох із лишком років сиплються на читачів совєтських ґазет різні „одкровення" про неґаразди у суспільстві, що досі уприкметнювалося лише частковою „най" — найгуманніше, найсправедливіше, найпередовіше тощо — а тепер виявляється, нема такої ділянки, де б не дійшли до ручки: треба бити на сполох і рятувати ситуацію.

Однак із скриньки Пандори вискочили на світ Божий питання, які гласність, за всіма ознаками, не збералася оприлюднювати: національне питання по всіх неросійських республіках та питання з Українською Католицькою Церквою.

Питання із українськими католиками особливо докучливе, тим більше що на нього звернули свою увагу сильні світу цього: і Реґен не забув піднести його на своїй зустрічі в Москві, і Ватикан починає останнім часом активніше упоминатися різними каналами й тиснути на Москву. І самі ж вірні, не зважаючи на зливу наклепів у совєтській пресі, не вгавають : підписи й звернення до уряду із вимогою леґалізації Української Католицької Церкви йдуть до Москви тисячами, десятками тисяч.

А тому КҐБ спішно перебудовується і підтягає до своїх перебудовчих лав дійовішу артилерію: у цьому випадку Російську Православну Церкву: „З журбою радість обнялася", а запеклі атеїсти — каґебісти вирішили міцно обійнятися із російським православ'ям.

Ось що сталося цього місяця в Західній Україні. У неділю, 10-го липня цього року, в селі Гошові у каплиці українські католики заплянували месійну службу присвячену Тисячоліттю Хрищення Руси-України.

Того дня зібралося у Гошові коло каплички, понад 5,000 осіб з різних околиць Україлни. Отець Гаврилів і Отець Зеленюк та інші священики забороненої Української Католицької Церкви мали правити месійну Службу Божу.

Та який же був їхній подив і розчарування, коли із закритої на ключ каплички священик Російської Православної Церкви через гучномовець почав правити свою Службу Божу до тисяч присутніх українських католиків. Старші люди звичайно одразу зорієнтувалися. Молодші ж — ні. Тоді у події втрутився активіст Української Католицької Церкви, колишній довголітній політв'язень, Ярослав Лесів, і, звернувшись до зібраних людей, закликав їх відійти і зібратися в іншому місці, щоб відсвяткувати й відбути місійну службу із своїми католицькими священиками та згідно із своїм обрядом.

Коло 2,000 людей вдалося відірвати і все таки відбути запляновану Службу Божу,. присвячену 1000-літтю Хрищення України.

Ось до яких блюзнірських вчинків дійшла влада у часи гласности й перебудови, успішно запрягаючи до своїх дій Російську Православну Церкву.

Тепер, користуючись всілякою підтримкою охоронних органів, Російськ а Православна Церква спішно відкриває у Західній Україні свої додаткові філії, намагаючись вибити ґрунт з-під ніг українських католиків і відібрати в них навіть ті їхні давно закриті церкви. Одним словом, влада у Західній Україні спішно перебудовує свої позиції, але усе із однією й тією метою: не дозволити, не допустити, **заборонити.**

(Закінчення на стор. 4)

НАГІРНИЙ КАРАБАХ ПРИВЕРТАЄ УВАГУ СВІТОВОЇ ПРЕСИ

Лондон. Московський кореспондент лондонської газети „Сандей Таймс" Енґус Рокcбур, покликуючись на інформацію совєтської преси і самостійні місцеві джерела, пише, що реальна влада в Нагірно-Карабахській автономній області уже давно перейшла з рук місцевих партійних і совєтських органів до представників створеного 5-го березня цього року „Карабахського комітету" („КРУНК").

У короткому повідомленні ТАСС, зробленому минулого тижня, між іншим сказано, що не зважаючи на заборону, „КРУНК" користується значним впливом в області і має широку організаційну і політичну структуру з відділенням, що функціонують практично на кожному промисловому підприємстві і в кожному навчальному закладі.

Згідно з версією ТАСС, навіть єреванська міліція виконувала розпорядження „КРУНК", а не власного начальства, під час розгону маніфестації на єреванському летовищі.

„Комсомольская Правда" відкрито визнала, що „КРУНК" користується у Нагірному Карабасі значно більшим впливом, ніж партія і комсомол. „Партійне керівництво, — визнає газета, — скомпромітувало себе негідною поведінкою".

Спочатку в „КРУНК" входило лише кілька десятків осіб, однак уже тоді була створена „рада керівників", куди входило 11 осіб, і організовані відділи ідеології, інформації, фінансів, громадського порядку та інші.

„Комсомольская Правда" подала цифри міжреспубліканської міграції населення. З початку заворушень територію Вірменії залишило 20,000 азербайджанців, а з Азербайджану у Вірменію переселилося 7,000 осіб.

На думку Е. Рокcбура, головним завданням Горбачова на найближчий час стане відновлення підірваного авторитету КПСС і нормалізація економічного становища в Нагірному Карабаху і у всьому Закавказзі. Шкода, нанесена лише масовими страйками, вже перевищила більйон карбованців. Виглядає, що страйки припинились і робітники повернулись до праці.

„Правда" повідомляє про те, що до судової відповідальности притягнуті керівники багатьох місцевих підприємств. Проти директора степанакертської друкарні, наприклад, порушена кримінальна справа на тій підставі, що він особисто закликав робітників до організації страйків.

Як уже інформовано, Верховна Рада СССР відхилила просьбу жителів Нагірного Карабаху про вихід области зі складу Азербайджанської ССР. Навіть совєтські газети визнають, що це рішення не лише не заспокоїло населення „дисидентської" области, але розпалило пристрасті. „Комсомольская Правда" наводить висловлювання неназваного мешканця Степанакарта, який заявив, що „вірмени помруть, але не відмовляться від своїх вимог".

У кінці цього тижня призначений позачерговий пленум ЦК КПСС, на якому, як вважають, буде затверджений графік заплянованих політико-економічних перетворень. Нема сумніву, що на пленумі буде обговорюватися і справа про Нагірний Карабах.

У СВІТІ

У ШТАБІ ВІЙСЬКОВИХ з'єднань є малі непорозуміння щодо перебрання звільненого посту ґенералом морської піхоти Джорджом Крістом, як шефом американського центрального командування. Згідно з традицією, після ґенерала морської піхоти повинен би перейняти пост ґенерал армії, але з огляду на ситуацію у Перській затоці й велику участь у ній американської морської фльоти чуються голоси, що командування під юрисдикцію якого входить й Близький Схід, повинна перебрати морська фльота.

В КІНЦІ МИНУЛОГО ТИЖНЯ ізраїльські вояки знову застрілили двох палестинців на окупованих землях під час зудару демонстрантів з поліцією і військом. Досі на західньому березі ріки Йордан і смузі Ґази загинуло 207 палестинців від куль ізраїльських вояків, хоч, як відомо, араби не вживають у боротьбі за свої права зброї, а користуються тільки камінням й іншими твердими предметами.

КІЛЬКІСТЬ НАРКОМАНІВ у Совєтському Союзі зросла на 200 відсотків за останніх два роки. Про застрашуючий й небезпечний зріст споживачів наркотиків в СССР повідомила газета „Труд", відповідаючи на листи читачів в цій справі. В повідомленні, базованому очевидно на офіційній державній статистиці, не сказано циферно скільки саме наркоманів є в СССР. Але не зважаючи на мовчанку офіційних засобів масової інформації, або прикривання фактів, агентство Ассошіейтед Пресс інформує, що на початку цього року говорилося про 4,7 мільйонів наркоманів, а крім того в листопаді минулого року подавалось цифру 4,5 міл. алькоголиків. Від приходу до влади Міхаїла Горбачова, який, як відомо, повів урядову боротьбу проти алькоголзму, число алькоголиків від березня 1985 року дотепер зменшилось на 17 відсотків. Очевидно, йдеться тут тільки про зареєстрованих урядом налогових пияків. „Труд" пише, що найбільше алькоголиків зареєстровано в РСФСР, а також в Латвії і Молдавії. Найбільше наркоманів зареєстровано на Україні і Туркменії.

МІНІСТЕР ВНУРТРІШНІХ справ Західньої Німеччини Фрідріх Ціммерман заявив в кінці минулого тижня, що федеральний уряд в Бонні покликав до життя спеціяльну групу спеціялістів, які мають приготовити для міністерства докладне звідомлення-студію, як найкраще розв'язати зростаюче число втікачів із Східньої Німеччини і східньоевропейських країн і як їх затруднити, тобто включити у західньонімецьку господарську систему. Міністерство припускає, що на протязі майбутніх чотирьох років Західня Німеччина матиме до діла з новою хвилею еміґрації у висоті приблизно 500,000 осіб. Федеральний уряд вже тепер збільшив суму для допомоги втікачам з 237,7 міл. дол. в 1987 році до 360,5 міл. в цьому році. Натомість в наступному році ця сума знову буде збільшена до 411,7 міл. дол.

КОРТЕСПОНДЕНТ ГАЗЕТИ „Вашінґтон Таймс" повідомив з Гавани, що режим Фіделя Кастра на Кубі порушує торговельне ембарґо і нелеґально продає на ринках З'єднаних Стейтів Америки свої товари, зокрема мистецькі вироби. Ці позакулісові махінації Кастра були розкриті кубинським втікачем Антоніо Рікардо Валле.

ПРЕЗИДЕНТ Р. РЕҐЕН ГОТОВИЙ ГОВОРИТИ ПРО ЗАКЛАДНИКІВ

Вашінґтон. Президент Роналд Реґен, використовуючи ситуацію, що до головної квартири Організації Об'єднаних Націй прибув на розмови про замирення з Іраком міністер закордонних справ Ірану Алі Ахбар Веляті, виступив із заявою, що Уряд З'єднаних Стейтів Америки готовий кожної хвилини розпочати розмови з представниками Ірану про справу звільнення американських закладників, які перебувають в руках проіранських терористів, переважно мусулманів-шиїтів в Ливані.

Своєю заявою, кажуть політичні спостерігачі й аналітики, Президент ЗСА хотів мабуть створити приязну атмосферу для евентуальних безпосередніх переговорів між ЗСА й Іраном, що у великій мірі допомогло б у звільненні закладників і створило б сприятливу атмосферу на Близькому Сході для полагодження інших важливих справ. Очевидно, позитивна постава Адміністрації Р. Реґена до ірансько-іракських переговорів і обіцянка виведення американських кораблів з Перської затоки, якщо наступить дійсне перемир'я, чи закінчення понад восьмирічної війни між тими двома країнами, сприятимуть також позитивному перебігові розмов між ворогуючими сторонами з ґенеральним секретрем ООН Гавіє де-Куеяром та представниками Ради Безпеки, які займаються тепер розв'язкою проблеми війни на Близькому Сході.

Уряд ЗСА виразно і недвозначно підкреслює, що розмови представників Адміністрації Р. Реґена можуть відбуватися тільки з представниками теперішнього офіційного уряду, або ним назначеними особами. Інші близькі співробітники Президента заявили, що вони готові зустрінутись також із згаданим міністром закордонних справ Ірану, якщо він отримає з Тегерану дозвіл на такі зустрічі і уповноваження репрезентувати Іран під час таких розмов. Речник Адміністрації однак підкреслив, що вони не пропонуватимуть офіційно такої зустрічі між ними і міністром Ірану Веляті. Представник Білого Дому Марлин Фіцвотер заявив, що Уряд ЗСА не отримав досі жадних познак, що Іран бажає собі американсько-іранського діялоґу. „Ми тільки висловили наш погляд до цієї справи і сказали, що можемо говорити в кожному часі і на кожну тему, а особливо про звільнення закладників".

Вернон Волтерс, амбасадор ЗСА до ООН, розмовлятиме в цій справі також з ґенеральним секретарем цієї міжнародної організації, який може позитивно впливати на цю важливу справу, кажуть спостерігачі.

Британські „ловці за нацистами" поїхали до СССР

Москва. — До столиці комуно-московської імперії прибула група британських адвокатів „ловців за нацистами", з метою зібрати свідчення про приблизно 100 британських громадян, яких підозрівають у воєнних злочинах, доконаних ними під час Другої світової війни, чи у злочинах проти людства.

Сер Томас Гетеріґтон, керівник британської групи юристів, заявив кореспондентам, що він і члени його групи мають намір зустрінутись із свідками злочинної діяльности підозрілих у злочинах осіб.

Західні кореспонденти, особливо ті, які добре зорієнтовані у підсовєтській проблематиці, звертають увагу, що свідків, не тільки в цій, але й в інших справах, звичайно підставляють органи державної безпеки (КҐБ) і тому на їхні свідчення годі покладатися.

Британська група була сформована за ініціятивою британського міністра внутрішніх справ Даґлеса Герда який вніс у парляменті пропозицію змінити закон про заборону судових справ громадян, які доконали злочини проти людства поза територією Великобританії. В Канаді і в Австралії подібні закони вже змінені.

Група Т. Гетерінґтона має в пляні відвідати ще Україну, Литву і Латвію. В інформації не зказано чи група користуватиметься повною свободою вибору свідків і чи ці свідки складатимуть свої свідчення у присутності совєтських представників, переважно каґебістів.

В АМЕРИЦІ

ЩЕ ДОБРЕ НЕ ЗАТИХЛО відлуння конвенції демократів в Атланті, як вже на повну пару розпочалися підготування на республіканську конвенцію в Ню Орлінс, Ла. Найбільшу ролю тепер починає відогравати віцепрезидент Джордж Буш, майже певний номінат на президентську кандидатуру, який взяв на приціл американське жіноцтво, пропонуючи нову програму допомоги у вихованні працюючим матерям. Також полегшею мало б бути звернення податку в сумі 1,000 дол. за дітей нижче чотирьох років життя.

ЗНАВЦІ І ДОСЛІДНИКИ стверджують, що в Америці починається дуже відчувати брак незаселених просторів. Найбільше турбуються цим мисливці та любителі краєзнавчих мандрівок, бо одні й другі твердять, що простори звужуються і стають непринадними для мисливця і мандрівника. Люди чим раз більше впихаються в ще кілька років тому зовсім незаселені місця. Найбільше помітним це стає у Каліфорнії, де приріст населення зріс на 35 відсотків впродовж останніх 15 років. Не тільки зріст населення впливає на це, але й факт, що багато людей з приміських поселень хочуть жити в природі.

ПОСАДНИК НЮ ЙОРКУ Едвард Кач, переболівши те, що демократичний президентський номінат Майкл Дукакіс поминув його у виборі делеґатів на конвенцію знову починає натякати перед засобами масової інформації про те, що він готовий пропаґувати справу Дукакіса і демократів. Одначе із сторони комітету кампанії Дукакіса й він сам не має жадних конкретних пропозацій, ані навіть жадного відгуку.

У НЮ ЙОРКУ НА РОЗІ вулиць Волл і Нессо стоїть невеликий будинок з грецькими колюмнами і це на перший погляд виглядало б , що це є його єдиною принадою для постороннього відвідувача. Діло виглядає трохи інакше, бо цей будинок „Федерал Голл" стоїть на місці де стояв перший будинок капітолю ,а крім того тут 30-го квітня 1789 року був заприсяжений перший президент Америки Джордж Вашінґтон. З нагоди недалекої річниці 200-ліття цієї події розпочато відновлення цього будинку ,в якому буде приміщуватися Музей американського конституційного уряду.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address $1.00 Make check or money order payable to Svoboda

Postmaster: Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Лібералізм — нещастя Америки

Лібералізм — у суперечності до консерватизму, звучить у теорії дуже гарно. У теорії лібералізм сприяє поступові, таврує заскорузлість, проповідує толеранцію, засуджує всякий гнет і прославляє гасла англійської Великої Хартії Свобід з XIII сторіччя і Французької революції з кінця XVIII сторіччя. У теорії — це поступ, вирозуміння для чужих слабостей, готовість до співпраці. Це все в теорії. В американській практиці воно виглядає цілком інакше.

Лібералізм в американській дійсності — це ворожість супроти Церкви і релігії і використовування конституційного розділу Церкви від держави для прогнання молитви з публічних шкіл, включно із забороною навіть добровільної мовчазної однохвилинної медитації на початку шкільної науки. Лібералізм довів у Америці до затрачення лінії між свободою і сваволею. Лібералізм дозволяє на аборти вагітних жінок без ніяких застережень; на публічний, стейтовий, або міський кошт. Лібералізм у шкільництві довів до розгуляння учнів і вихованців, до затрати дисципліни, до примикання очей на вживання шкільною молоддю, ба, навіть дітворою, алькоголю і наркотиків та навіть перепачковування до шкільних лавок складаних ножів і револьверів. У ділянці судівництва лібералізм створив вже проповідкові „оборотові двері" для злочинців: одними дверима входять на судову залю, другими — виходять на волю, щоб продовжувати своє злочинне діло. У ділянці моралі американський лібералізм довів до справжньої революції у світі поняття моралі й етики. Лібералізм спричинив такий упадок моралі, що для припинення його страхітливих наслідків уведено у середні школи навчання „сексології". Правда, ця революція у світі моралі й етики — це не монопольне американське явище, бо відоме воно і в Европі. Але такого масового явища розводів, багатократних вінчань і вагітности малолітніх дівчат, як в Америці, ніде інде нема.

Це проблема для обміркування і шукання шляхів лікування соціологами, духовенством, педагогами, та в першій черзі батьками. Сьогодні вже нема сумніву, що найбільше винуваті тут батьки: батько і мати шукають заробітку поза хатою, діти виховуються на вулиці, — батьки не цікавляться ступнем науки їхніх дітей у школі, ані товариством, в якому перебувають їхні діти. Не матеріяльна нужда і конечність заробітку, але жадоба гроша і погоня за грошем, надмірний добробут, стали прокльоном родин і відбились на долі дітей. А ще гірше, коли родину очолює сама мати, бо батько взагалі відсутній.

Це все на внутрішньому житті суспільства.

В закордонній ділянці гарні гасла лібералізму — миру, самовизначення народів, лагодження конфліктів дипломатичними заходами з виключенням насильних засобів, — у практиці зводиться до угодівства супроти ворогів Америки, до совєтофільства чи навіть так званого „недільного комунізму", модного серед американських мільйонерів, які шукають оригінальности. Лібералізм поклав свою печатку на Ялтинській конференції і на Потсдамському договорі, лібералізм довів до закріплення під боком Америки комуністичної Куби і до експансивности прокомуністичного сандіністського руху в Нікараґуа. Колишній ліберальний американський амбасадор в Об'єднаних Націях, тепер посадник тієї Атланти, де відбулася конференція Демократичної партії чорний американець Яндрю Янґ, заявив був у свій час не моргнувши оком, що кубинське військо Фіделя Кастра в Анґолі є „стабілізуючим елементом". „Прапоросцем" американського лібералізму є сенатор Едвард Кеннеді, один з речників ліво-ліберального крила Демократичної партії, а його дії не всі є без закиду".

Кожна людина має право на свій власний ідеологічний світогляд; кожна людина має право вибирати собі такий політичний табір, який їй до вподоби. Але у сучасній страхітливій для України добі і в цьогорічному президентському виборчому часі в Америці варто і треба призадуматися: хто в американському політичному і громадському світі не лише своїми гарними словами і гаслами, а своєю дією діє у користь чи шкоду українського й американського народів, їх сучасности й майбутности.

Людмила Волянська

ЧОТИРИ ПРОПОЗИЦІЇ, — ЩОБ НЕ БУЛО ЗАПІЗНО...

Надуживання наркотиками відоме в Америці не від сьогодні. Хоч давніше малої інтенсивности, воно існує тут вже понад сто років, за той час загострюючись і сягаючи епідемічного вершка в 1880-их роках і в 1960-их. Цікаво й трагічно, що всі ці наркотики, що тепер висять загрозою над людством, а особливо — над молодшою частиною людства, появилися спочатку як ліки, як великі відкриття, що обіцяли людству якщо не спасіння, то величезну полегшу від болі й терпінь.

Героїну, наприклад, реклямувала славнозвісна німецька фірма, де її винайдено й продуковано, Баєр Фармацевтична Компанія, продуцентка „найнеобхіднішого ліку" вже понад сто років — по думці багатьох — аспірини, якраз поруч з аспіриною. Тут же й названо героїну — дериватив опіюму — цією „героїчною" назвою, що походить від німецького слова „героіш", бо так „героїчно" почувалися ті люди, працівники фірми, на яких випробувала фірма цей лік.

Кокаїну теж винайшли німці в 1860 році, і з захопленням медики складали пеани цьому „чудо"-лікові. За ними співав хвалу кокаїні і Зіґмунд Фройд, сам її вживаючи, записуючи щедро рецепти на неї для своїх пацієнтів, і уважаючи безкритично, що цей медикамент лікує цілу низку хвороб, як наприклад, гістерію, алькоголізм, сифіліс, астму, гірську хворобу і нервове вичерпання.

Фройд записував цей лік теж наркоманам-морфіністам, що звикали до цього головного складника опіюму, видобутого в 1840-их роках і широкозастосовуваного в час Франко-Пруської війни в минулому столітті серед поранених німецьких і французьких вояків, та і загально серед населення, особливо Америки, що довело до епідемії і врешті до заборони всіх наркотиків у 1914 році. Заборона ця була успішною кілька десятиліть, але у 1960-их роках знову розпочалася наркотикова епідемія і то така, що з нею не знали як боротися. Цей стан продовжується і тепер.

Нищівні ці наркотики йдуть до Америки багатьма руслами; для них нема загати, бо, перервавши один канал, перешкодивши доставі їх в одному чи іншому місці, — постачання наркотиків знаходить собі ще новіший, ще успішніший шлях до споживача, який іде на все, щоб тільки задовольнити свою ненаситну жадобу чи то героїни, чи кокаїни, чи іншого наркотика, включаючи найбільш небезпечний, бо дуже поширений тепер і найдешевший — т. зв. „крек".

І так сумний підсумок подає сенатор Деніель Патрик Мойніґен з Ню Йорку, що сьогодні в ЗСА споживається 70 метричних тонн кокаїни, яку виробляють з листя рослини „кока" на плянтації розміром площі 96 квадратових миль. Це трішки менше, як площа нюйоркського „боро" Квінсу... Таку відносно малу площу дуже легко засіяти в першій-ліпшій південноамериканській країні, що й робиться, — а шляхів з такого „поля" до ЗСА є багато.

Утруднює боротьбу з доставою наркотиків до Америки ще й те, що в країнах, які вирощують ці заборонені рослини, нема стабільних урядів, що могли б ефективно боротися з цією „плягою", навіть якби цього хотіли. Зовсім інша справа була з т. зв. „френч конекшен", бо і уряд Франції, звідки наркотики мандрували до ЗСА, і уряд Туреччини, де вирощувалася сировина для „французьких" наркотиків, пішли на руку американській вимозі, поклавши кінець нелегальному цьому гандлеві.

Контролювати ж кордон, наприклад, з Мехіко, — для Уряду ЗСА просто неможливо, як це бачимо на прикладі нелегальних мексиканських перебіжчиків кордону. Тому, каже Мойніґен, — якщо ми не в стані контролювати свою сторону границі, то як можемо дивуватися, що і Мехіко не може контролювати свій бік кордону особливо, якщо тут у рахубу входять колосальні грошові суми?!

Тому не вистачить лише боротися з цією наркотичною пошестю самим переловлюванням транспортів з наркотиками, ані гострішими вимогами до країн не вирощувати цих небезпечних рослин, ані самим замиканням кордонів „на замок". А треба зменшити попит серед населення на цю отруту, що її залюбки вживає сама людина, не зважаючи ні на кошти, ні на фатальні наслідки, що консумента чекають в майбутньому.

І тут чотири сенаторові пропозиції, що треба робити. Перша: відвоювати вулиці американських міст від „гудлуму", що безсоромно відкрито торгує наркотиками на очах громадян, а навіть на очах поліції. Поліції замало, щоб протидіяти успішно цим „торгівцям смертю". Друга пропозиція: збільшити ціну, яку мусить платити наркоман. І не гроші тут маються на увазі. Ганяючи продавців наркотиками з вулиць, загнавши їх до напівзруйнованих будівель по різних „слам"-дільницях, слід примусити такого легковажного покупця наркотиків ризикувати своєю безпекою, йдучи в наповнені злочинами ці „вертепи". Ці покупці — це переважно освічені й успішні молоді люди, з добрими професіями і заробітками... Третя пропозиція: учити дітей і підлітків, особливо з розбитих родин — кольорових переважно, щоб вони уміли сказати „Ні!" Тут мова про „крек", що, як тифозна епідемія залив Америку, прямуючи з Багамів, 1983 роком починаючи. Консументи „креку" — це діти і підлітки; навіть діти елементарних шкіл. Цих дітей слід навчити, а не карати. Успіх боротьби проти куріння найкраще доводить, що навчити молодь, що є добре, а що зле, — можна.

(Закінчення на стор. 4)

Анна Білик

„Українські школи не сміють заникнути!"

Під таким заголовком українська газета „Нове життя", що виходить для українців Чехо-Словаччини, у своєму 25 числі за 17-те червня нинішнього року, опублікувала статтю культурного діяча й науковця Василя Капішовського. Капішовський — один з активних діячів культурного й політичного життя української етнічної людности Східньої Словаччини за останніх 50 років. Він знає добре стан українського шкільництва у вільній Чехо-Словаччині і в часі після комуністичної перемоги 1948 року.

Згідно з статистикою, ще 39 років тому на Пряшівщині існували 363 школи з 676 клясами, в яких навчалось 23.112 учнів. Слід зазначити, що це було саме в рік перемоги Комуністичної партії Чехо-Словаччини — 1948, та передостанній рік існування Української Народної Ради Пряшівщини. Від того часу багато води потекло в море і статистика в тій самій країні при тій самій політичній системі свідчить про ліквідацію українського шкільництва. Згідно з соціялістичною чехо-словацькою статистикою, в 1987/88 навчальному році на Пряшівщині залишилось із 363 всього 19 українських шкіл, в яких реальні предмети викладаються словацькою мовою, а з 23.112 залишилось всього 1.449 учнів. Тобто 6.2 відсотки! Вся ця трагічна подія для українського шкільництва на Пряшівщині відбулась в часі, коли на партійних з'їздах говорилось про величезні успіхи, розвиток дружби, рівноправности, демократії і тому подібного.

Василь Капішовський з обережністю називає причини, які привели українські школи до цього гідного жалю стану: низька національна свідомість, нестача кваліфікованих учителів після переходу шкіл з руської мови на українську, псевдорусофільство, яке тут мало місце. Автор статті звертає увагу й на те, що серед українців працюють такі, які тієї мови не знають, що спричинює населення в українських селах переходити на словацьку мову. Він зазначує, що інша ситуація виникла б навколо українських шкіл, коли б Словацька Національна Рада, виходячи з принципу рівноправности народів і національностей, ухвалила закон, на підставі якого хоч би окружні та місцеві національні комітети в округах з українським населенням користувалися, крім словацької, і українською мовою... Центральний комітет Культурного союзу українських трудящих мав би, в інтересі всебічного розвитку української культури в Чехо-Словаччині та в інтересі припинення процесу заникнення українських шкіл в Східньо-Словацькому краї — ініціятивно дати пропозицію закону СНР (Словацькій Національній Раді) про вживання двомовности в районах, де живуть національні меншості. Мова, як відомо, — це одна з головних характерних рис кожної нації. А без школи мова жодної нації не може розвиватися".

Ми не хочемо заперечувати пропозицій Капішовського, бо професор згадує важливі причини занепаду українських шкіл на Пряшівщині, але нагадаємо, що Капішовський забув про основну причину — ліквідацію Української Народної Ради Пряшівщини 1950 року. Українська людність Пряшівщини була обезголовлена, оскільки УНРП була політичним репрезентативним органом українців Пряшівщини. Іншою, не менш важливою причиною занепаду українських шкіл на Пряшівщині була ізоляція української людности від України, в якій стан українського шкільництва нічим не кращий, ніж на Пряшівщині. І не допоможуть ніякі семінари та пропозиції рятувати українські школи, якщо не буде застосовано права дітей на рідну мову, принципу рівноправности мов і національностей.

Роман С. Голіят

КНИГА ПРО ТИСЯЧОЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ХРИСТИЯНСТВА

II.

Українська музика, театр, малярство, архітектура, видавництво і освіта були щільно пов'язані з ростом релігії і Церкви. Українська ікона — натхнення святого образу України, є славною у світі так, як і чудова українська церковна музика. Сьогодні українські церкви можна знайти по цілому світі: в Америці, Канаді, Західній Европі, Південній Америці і Австралії. Вони служать українським поселенцям діяспори на кожному континенті.

Прочитавши цю книгу, отець Стратон каже, що кожен мусить прийти до фундаментального висновку, що, не зважаючи на нещастя, невдачі й терпіння, Божа рука Провидіння мусіла охороняти Україну й український рід впродовж століть у його тяжкій дорозі протягом історії. Християнство дало українському народові силу, витривалість, рішучість і завзятість не занепадати, а рости й творити.

„Дав би Бог, щоб цей нарід у скорому часі мав нагоду сповнити свою християнську і національну місію як свобідні Божі діти, для яких їх найбільший син, а мій батьківський приятель, Патріярх Йосиф Сліпий, страждав на Сибірі".

У передмові редакційної колегії, в складі головного редактора проф. Миколи Л. Фр. Чировського, і редакторів д-ра А. Бедрія, проф. Ю. Бобровського, д-ра В. Омельченка, ред. Л. Полтави, д-ра Б. Романенчука, д-ра Б. Стебельського і д-ра В. Стойка, — згадується, що Тисячоліття Української Християнської Церкви не може пройти непомітно, без особливого відзначення. Усі прояви українського національного життя мали на собі глибокий вплив християнства. Щоб величаво відзначити цю епохальну історичну подію, організовано мирянські комітети й угрупування для святкувань цієї події урочистими літургійними відправами. Українська преса пише про це і повідомляє про такі підготування. Кілька наукових публікацій українською, англійською і іншими мовами готові на 1988 рік — Тисячу років після того, як на Русі-Україні постала Христова Церква, коли то нарід столиці Руси-України Києва в своїй масі охрещено в ріці Дніпрі на приказ князя Володимира Великого.

Книга про Тисячоліття Українського Християнства є одним із вкладів у плянове святкування цієї важливої річниці. Автори книги старалися, щоб вона була вартісною і такою вона стала. Найкращі науковці й автори вклали своє знання й зусилля у цю працю, друковану англійською мовою, щоб вона потрапила до рук найбільшого числа читачів на усіх континентах, і щоб читач, попри все позитивне, теж у ній прочитав про забріханість атеїстичної Москви, яка представляє цю подію за тисячоліття „російського" християнства. Для цієї справи змінено навіть російську історію; совєтсько-російська історіографія винайшла так звану древнєруську народність, спільну для трьох пізніших народів: росіян, українців і білорусів. І ця народність буцім то існувала до XIII століття. Тому, за схемою окупанта України, дійсно християнство Київської Руси 988 року стосується трьох сучасних національностей, які в рамках СССР, мовляв, виявили палке бажання з'єднатися знову в один „совєтський народ"; насправді ж такого ніколи не було. Це є продовження безоглядного і жорстокого процесу, веденого Кремлем за посередництвом ґеноциду — фізичного, культурного, ба навіть релігійного, з метою знищити інші національності. Український нарід і українська Церква стали першими жертвами цього ґеноциду.

Видавці у своєму Призначанні щиро дякують усім визначним науковцям, співробітникам і організаціям, що своєю працею причинилися до появи об'ємистої форматом книги про Тисячоліття Хрищенням України.

Слідуючі автори своїми науковими еляборатами збагатили цю фахово виладну працю, а саме: о. Григорій Удод, проф. Микола Л. Фр. Чировський, Ричард А. Мейсон, кардинал Мирослав-Іван Любачівський, д-р Богдан Корчмарик, Іван Власовський, д-р Володимир Стойко, ред. Володимир Микула, мислитель Дмитро Донцов, митрополит Василь Липківський, митрополит Іларіон (Іван Огієнко), о. Володимир Ковалик, ЧСВВ; о. Андрій Фр. Чировський, о. Роман Мірчук, історик проф. Олександер Домбровський, о. митрат Іван Хома, о. Мелатій Войнар, ЧСВВ, д-р Василь Ленцик, дост. Ярослав Стецько, ред. Михайло Кушнір, проф. Іван З. Головінський, д-р Богдан Стебельський, д-р Олександер Соколишин, музиколог Мирон М. Федорів, д-р Григор Н. Лужницький, мистець Іван Кейван і д-р Юрій А. Луців.

Праця присвячена достойному Ярославі Стецькові — покійному прем'єрміністрові незалежного українського уряду з 1941 року.

Ця монументальна книга, яка вкоротці поступить на книжковий ринок, має іменний покажчик, так що англомовний читач знайде там багатий джерельний матеріял про минуле й сучасне українського народу.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ВРАЖІННЯ З ДОРОГИ

Їдучи на лікарський з'їзд до Відня, переглядаю німецькі часописи, між ними „Sueddeutsche Zeitung" з 1-го липня ц. р., де на сторінці 17 знаходжу повідомлення, що саме тепер в Мюнхені, на запрошення організації німецької католицької молоді, перебуває група 30 молодих людей з Києва, столиці України.

Є подані місця в Німеччині, які вони будуть оглядати. В заключенні називається їх Die russische Jugend Delegation, значить делегація російської молоді, і що ті відвідини причиняться до зближення і зміцнення відносин між містами Києвом і Мюнхеном.

Йде мені тут про очеркнення Києва столицею України; кілька рядків дальше ту саму делегацію називається російською.

Думаю, що ми вже привикли до подібних висловів тут, за океаном. Бачимо в тому брак знання історії, географії і т. д. у місцевих людей. Але в серці Европи, серед німців, у яких можна б сподіватися кращого знання тих саме обставин, — така неточність дуже мене здивувала.

Ми надалі повинні реаґувати на такі нісенітниці, вияснювати.

Рівночасно дивімся на світ реально, не забуваючи про значення сили в будь-якій формі, бо тільки з нею світ числиться.

Юрій Руденський
Ню Йорк

Яр. Климовський

„МИСТЕЦТВО БОЙКІВСЬКОЇ ЦЕРКВИ" І „ЛІТОПИС БОЙКІВЩИНИ"

Наукове Товариство ім. Шевченка. Записки НТШ том 204; Історично-Філософічна Секція. Всеволод Кармазин-Каковський — Архітектура Бойківської Церкви. Видано заходами Т-ва „Бойківщина". Ню Йорк — Філядельфія 1987 рік.

I.

Товариство „Бойківщина" відоме тим, що воно з усіх реґіональних об'єднань займає перше місце під оглядом цінних видань, як „Літопис Бойківщини", реґіональний і літературний збірники й інші. Цим разом Товариство „Бойківщина" порадувало нас вартісною книжкою про архітектуру бойківської церкви.

Цю меткість, енерґійність і посилену діяльність слід завдячувати працьовитій управі і доборові складу редакційної колеґії на чолі з м-ґром Мироном Утриском. Він голова товариства, автор багатьох праць про Бойківщину, включно до допомоги зібрання матеріялів для видання праці, про яку звітую. Тут не згадую про його адміністративну роботу, зв'язану з усіма публікаціями, технічним переведенням з'їздів, що їх це Товариство мало найбільше, тощо; словом — він промотор усієї діяльності „Бойківщини".

Вглибімся у висловлювання про дерев'яне будівництво, зокрема про бойківську церкву, трьох наших відомих мистецтвознавців.

„У дерев'яне будівництво народний ґеній вклав усю свою душу, винахідливість і творче прагнення" (Володимир Січинський). „Бойківська церква — найвищий мистецький осяг нашого дерев'яного церковного будівництва" (М. Драган)... „Мета такої будівлі (церкви — прим. Я. К.) є молитва і піднесення настрою" (Вадим Щербаківський).

Архітектуру як мистецтво проєктування будівель з погляду її функції ділимо на сакральну і світську. Нас цікавитиме саме ця перша функція.

У книжці говориться про архітектуру дерев'яних дзвіниць і церков, тобто про сукупність функціональних, конструкційних і мистецьких рис, властивих дерев'яним дзвіницям і церквам.

Автор книжки проф. д-р Всеволод Кармазин-Каковський, — він же автор біля сотні наукових праць у кількох світових мовах, — був професором університету в Одесі; університету в Ясах, Румунія, викладав на політехніці в Брашові; як рівнож тепер, живучи в Мюнхені, викладає мистецтвознавство на УВУ. Він відомий у науковому світі. Між іншим, будучи в Мюнхені, автор цього огляду бачив листа з Італії, яким запрошувано проф. д-ра В. Кармазина-Каковського оформити декоративно-естетично якийсь величезний простір, створити на ньому т. зв. зелену зону: зелені насадження, як парки, сквери, квітники, а також водограї, включно до розташування ресторанів, каварень і літніх театрів. Він, крім інших спеціялізацій, теж спеціяліст по зеленому будівництву й урбаністиці.

Про архітектуру бойківської церкви професор написав фахово із знанням предмету. Книга має естетичний вигляд, у полотняній темнозеленого кольору обкладинці, золотом вибиті літери. Текст займає 132 сторінки. Добрий папір, рисунків 156, фотознімків 72 на крейдяному блискучому папері. Книжка разом має 222 сторінки. Книжку починає скульптурний портрет автора, що його виконав Григор Крук, і слово від Видавництва; далі — резюме англійською мовою й авторова передмова.

Назви поодиноких розділів: I. Студії та висновки попередників; II. Форми найдавніших дзвіниць; III. Форми давніх дзвіниць (роки 1700-1800); IV. Форми пізніших дзвіниць; V. Форми найдавніших церков; VI. Форми давніх церков (роки 1700-1800); VII. Форми пізніших церков; VIII. Архітектурні форми в пейзажі; IX. Еволюція архітектури з дерева. Автор конструював текст за певною схемою, як цього вимагають книжки наукового значення.

Біографія має 147 позицій — 97 українською мовою і 50 англійською, французькою, німецькою, чеською, польською і російською мовами. В поодиноких розділах є ще окремі примітки. На 24-ох таблицях зображено дерев'яні дзвіниці, їх є 156. Таке саме число типів бойківських дзвіниць і церков у профілях. Рисунки виконав автор з деякою допомогою його дружини, як сказано в передмові. Книжку замикає окремий розділ уже згаданих фотознімків. На кінці книжки — мапа Бойківщини.

Не від речі принаймні фрагментарно пройтись по цій унікальній книжці.

Тепер опущена й очевидно зачинена дерев'яна церква в Кульчицях, повіт Самбір, збудована в XVII сторіччі, вважається історичною поруч того, що вона дорогоцінна ще й тим, що в ній був охрещений гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний.

Дуже цікавою під архітектурним поглядом є церква св. Юра в Дрогобичі, збудована в 1598-1600 роках, яка давно вже привертає увагу дослідників красою пропорцій, монументальністю та мальовничістю. Про розпис цієї церкви каже Г. Логвин: „Він стелиться по стінах, переходить на паруси і наче зникає в напівтемряві бань", а висловлюючись про п'ять композицій — він каже: „Мистці втілили і патос боротьби за свободу і незалежність, і готовність до самопожертви, і до ствердження народних ідеалів..." Церкву св. Юра в Дрогобичі Г. Логвин називає твором мистецтва світового значення.

Закінчення буде.

Новий лікар

Д-р Роман Клюфас закінчив студії в Джефферсон медичному коледжі 10-го червня 1988 року і вже 1-го липня почав працювати у своїй лікарській професії у Філядельфії.

Д-р Р. Клюфас є сином Еміля та Ірени Клюфас. Його три брати, Олександер, Адріян та Михайло, є також лікарями, а сестра Лідія — дентистом. Всі вони є членами 93-го Відділу УНСоюзу в Сентрал Фоллс Ровд Айленд.

Д-р Р. Клюфас →

Українсько-американський день у Баффало

Наш українсько-американський день, який увійшов уже у звичай, мав у цьому році особливий характер. А це тому, що був пов'язаний із 1000-літнім ювілеєм Хрищення України. Ця величава імпреза відбулася в неділю, 10-го липня, на просторій площі української автокефальної православної церкви Св. Тройці в Чітковага, Баффало. Про особливість імпрези багато сказала вже сама по-мистецьки виконана (в 4-ох кольорах) відзнака, яку учасники одержували при вступі на площу. Ще сильніше характер цьогорічного українсько-американського дня був підкреслений видом чудового польового вівтаря, збудованого на цій же площі, при якому о 12-ій годині відслужено Св. Літургію в намірениі українського народу. Служив парох української католицької церкви з сусіднього Лакавану о. Володимир Вербицький. Його змістовна доповідь була присвячена 1000-літтю Хрищення України. Безпосередньо після Св. Літургії відправлено соборний Молебень. Відправляли настоятель УАПЦеркви Св. Тройці о. Володимир Чугай і о. Володимир Вербицький. В часі Молебня співав хор православної церкви.

Польовий вівтар запроєктував і оформив, використавши власні твори, мистець Мар'ян Борачок. Побудова вівтаря вимагала більше рук. На жаль, не вистачає місця в дописі, щоб перечислити людей, які помогли не тільки в цьому випадку, але і приклали своїх рук до інших чинностей, яких вамагала така складна імпреза як українсько-американський день з різновидним змістом, з велелюдною публікою. (Цьогорічна імпреза начисляла приблизно 800 учасників). Було немало гостей з-поза місцевої громади. Між ними так зв. „Колор Ґард" з Рочестеру.

Богослуження творили релігійну частину імпрези. Офіційна громадська частина почалася о год. 3-ій по полудні. Відкрила її Даша Процик — голова Відділу УККА у Баффало, бо Відділ цей був господарем імпрези. Дальше ведення програми (не тільки офіційної, але й мистецько-розвагової) передано в руки досвідченого в цьому ділі д-ра Андрія Дякуна.

Програма офіційної частини почалася дефілядою СУМ-івської молоді з осередків Клівленд, Елмайра, Бінґгемтон, Сиракюз, Рочестер, Баффало. Молодь продефілювала під звуки маршової музики багаточленної духової оркестри „Батурин" з Торонто. Дефіляду відобрали представники громадянства, які зайняли місця на трибуні. До речі, за трибуну послужила площадка, на якій перед тим був приміщений вівтар. Згодом згадана оркестра під дириґентурою мгра Остапа Бресденя відіграла кілька мелодій релігійних пісень, після чого д-р Михайло Лоза виголосив доповідь „Християнство в Україні".

Оркестра „Батурин" взяла ще згодом участь у мистецько-розваговій частині. Характер виступу оркестри в цій частині не завжди був суто музичний (інструментальний). Були теж і точки комбіновані — музично-вокальні. Програму збагатив ще запрошений із Бурлінґтону, Канада, танцювальний ансамбль „Русалка" під керівництвом Наталки Небесної. І цей вельми популярний ансамбль здобув собі добре ім'я у Канаді, так і на терені ЗСА. Як виступами „Батурина", так і „Русалки" публіка була захоплена. З приємністю і задоволенням учасники Дня сприйняли теж і виступ хору місцевого осередку СУМА, який співав під керівництвом своєї довголітньої виховниці і дириґентки мгр Християни Мороз.

До різнородности і різнобарвности імпрези немало причинилися мистецькі виставки. Виставлялись твори народного мистецтва, можна було оглянути картини маестра Мар'яна Борачка.

Сподіюсь, що учасники українсько-американського дня були задоволені теж з інших атракцій, а також із кухонь, які діяли з рамени Сестрицтва ім. княгині Ольги при УАПЦеркві, з рамени ОЖ ОЧСУ і Відділу УККА. Щасливі мали змогу придбати шляхом льотерії не одну цінну річ.

Правда, в цьогорічний українсько-американський день вкладено чимало труду і грошей, але це оплатилося. Не знаю, які були результати у фінансовому відношенні, але коли йдеться про скріплення громади, а навіть і скріплення її єдности, то цьогорічний українсько-американський день себе виправдав, а його організатори повинні бути гордими з досягнень.

Михайло Лоза

ДОРОГАМИ ХРИСТИЯНСЬКОЇ СПАДЩИНИ

В ювілейний рік 1000-ліття Хрищення Руси-України, кожна, навіть найменша клітинка українського суспільства бажає в силу своїх можливостей причинитися до відзначення цього небуденного свята. З цією ціллю у 82-му Відділі СУА в Ню Йорку відбулися святочні збори. Збори відкрила голова Відділу Іванна Клим. Ведуча програмою І. Іванчишин привітала гостей, дякуючи за прибуття на це скромне святкування. У своєму вступному слові вона сказала, що ще до 988-го року були окремі християни в Україні, але основою християнства стало загальне Хрищення, що відбулося у водах Дніпра.

Цю християнську спадщину, підкреслила вона, необхідно передати молодому поколінню, бо за цю віру терпіли і ще досі терплять мільйони.

Як це сказав недавно прибулий з України Йосиф Тереля — Христова віра в Україні відроджується. Але колискою християнства була не Московщина, про що голосить на увесь світ сучасний совєтський режим, а Україна.

Після вступного слова присутні відспівали гимн в пошану Тисячоліття Хрищення Руси-України (музика М. Федорова, слова Зореслава). На фортепіяні акомпаньювала Лідія Котлярчук.

Наймолодша учасниця свята Лариса Гумовська зі зворушенням деклямувала вірш Тамари Сидоряк „На високій кручі", за що отримала рясні оплески. З доповіддю „Історичні спекти християнства на українських землях" виступила членка 28-го Відділу СУА Ірина Дибко-Филипчак. На вступі вона зазначила, що з розвитком Христової віри розцвіла наша культура, архітектура, мистецтво. Створено шедеври, що їх корені в душах і генах наших предків.

Русь-Україна була в часах Володимира Великого найбільшою державою Европи. І недаром називав народ князя „Красним сонечком", утотожнюючи його з божеством. Родинні зв'язки Володимира Великого з багатьма монархами інших країн відкрили вікно у світ.

Доповідачка підкреслила, що так ненависний для наших ворогів знак тризуба був викарбуваний на монетах часів Володимира Великого, тільки невідомо, чи існував він ще до Володимира Великого, чи був його родинним знаком.

Відносно легке прийняття християнства на Україні Ірина Дибко пояснила тим, що наші предки були людьми доброї, шляхетної вдачі (наприклад, усіх звірят трактували, як членів своєї сім'ї), тому Христова віра з її глибоко гуманними засадами була для них легко сприйнятливою.

Дальше вона зупинилася у своїй доповіді над основними етапами історії українського народу, освітлюючи найбільш важливі моменти впливу християнства на розвиток української культури в залежности від історичних умов.

В заключенні І. Дибко пригадала нам про те, що не всі християни інших народів дотримуються найголовнішого Божого закону „Любіть ближнього свого, як себе самого", що бачимо по відношенні наших сусідів до нас.

Вже в давній українській пісні співається, що Зельман їде, ключі від церкви везе... Чому улани топтали копитами наших людей? Чому така ненависть до князів нашої Церкви? Чому, запитує вона, на землі, де Ісус Христос ходив своїми ногами, керуються тільки ненавистю?

І доповідачка наводить слова Т. Шевченка „За кого ж Ти розпинався Христе, Сине Божий?..." А зараз, чи ж не іронія, що атеїсти країни Совєтів справляють свято Хрищення України як своє національне свято в Москві.

Бо кожний окупант, сказала вона, знає добре значення Церкви і духовенства для українського народу. Але що б не робили наші вороги, немає таких ключів, які закрили б наші душі перед Богом. Ми ж повинні спрямовувати молодь до глибин віри, до Бога, щоб сповнилися слова Т. Шевченка: „І неситий не виоре На дні моря поле..".

У наступному виступі Марта Шраменко своїм звучним голосом прочитала вірш, присвячений 1000-літтю Хрищення Руси-України „Всміхалося сонце", який написав Тарас Грицай, але якому, на жаль, вже не довелося почути його виконання.

Як підсумок і підтвердження усього сказаного в доповіді про значення християнства для розвитку культури і мистецтва на наших землях були показані прозірки, що їх зібрала д-р Дарія Маркусь з Чикаго. Висвітлювала прозірки Леся Яблонська, а коментарі до них читала членка 82-го Відділу І. Канюга.

І знову повернулися ми за межу тисячу років, до сивої давнини, припадаючи до землі, що нас породила і на якій була виплекана і розцвіла культура нашого народу: Від Андрія Первозванного, від „Повісті временних літ" Нестора, на екрані пересувалися сторінки пергаменту з майстерно виведеними літерами. Євангелії, псалтирі, поучення, оригінальні і перекладні твори, ікони і т.д. Вся історія України списана на пергаменті, змальована на полотні.

Кожна епоха характерна своїми надбаннями, своїм стилем. Але багато наших рукописів зберігається не в Україні, а переважно в Москві, Ленінграді, деякі в Італії.

Присутні на святі мали змогу оглянути факсимільне видання „Ізборніка Святослава" 1073 року (Москва, „Книга", 1983), який лежав на столі.

Свято закінчилося молитвою.

Здається, що святкування Тисячоліття християнства повинно бути радісним святом для усіх, хто носить знамено Христа у своїй душі. Але чомусь важко на серці, бо торгують з політичних мотивів нашим Хрищенням.

А все, що ми створили і творимо не буде признане нам, поки не оформимо наших здобутків у рамках власної держави. Бо раб є рабом і все, що його належить до пана.

М.М.

ЮВІЛЕЙНІ СВЯТКУВАННЯ

Єпископ Антоній відправляє Святу Літургію в церкві св. ап. Луки, Ворнерс, Ню Йорк, 22-го травня з участю духовенства сусідніх парафій.

В неділю, 22-го травня, відбулися ювілейні святкування Тисячоліття Хрищення Київської Руси-України в УАПцеркві св. ап. Луки в м. Варнерс-Сиракюзи, Н. Й.

Ювілейні урочистости святкувань очолив єпископ Антоній. В суботу вечором у храмі св. ап. Луки була відправлена вічірня з літією, що її служив о. митрат Є. Нарушевич і о. П. Сівко, а в літійних ектеніях і благословенні хлібів Владика Антоній. Вечірню співав хор під дириґентурою Олі Малій, а храм був заповнений вірними.

В неділю о 9:30 рано відбулася зустріч Владики Антонія, що його проваджено з процесією від мешкання о. настоятеля. Маленькі діти з повними кошичками квітів у руках посипали перед Владикою дорогу, а дзвони радісно сповіщали про величний, святочний, небуденний день у житті парафії: величні святкування Тисячоліття прийняття Христової віри.

Перед входом у храм Владику Антонія вітали хлібом-сіллю голова парафіяльної управи Л. Ємець в асисті старости храму І. Кравченко і голови сестрицтва М. Кравець, а найменші вручили Владиці китиці весняних квітів.

При вході в храм Владику Антонія вітав о. настоятель П. Сівко, просячи молитов і благословення для нього, для всіх отців, що сослужитимуть, та для всіх парафіян і гостей, котрі так численно прибули з поближчих і дальших околиць: Рочестеру, Трой, Геркімер, Ютики і Баффало.

Після архиєрейських облачень у Святій літургії сослужили Владиці Антонієві: митр. прот. Є. Нарушевич — декан і настоятель УПЦеркви св. Покрови в м. Геркімер, митр. прот. Ф. Коваленко — секретар деканату і настоятель УАПЦеркви св. Покрови в м. Ірондеквайт-Рочестер, о. П. Сівко — настоятель УАПЦеркви св. ап. Луки в м. Варнерс — Сиракюзи, о. прот. М. Глинський — настоятель УПЦеркви св. ап. Петра й Павла в м. Ютика, о. В. Пашко — настоятель УПЦеркви св. Миколая в м. Трой, о. П. Цимбал — настоятель УАПЦеркви Чесного Хреста в м. Ютика. З Владикою Антонієм з Бавнд Бруку прибули два семінаристи — іподиякони Єлисей Ференц і Богдан Марушак, а також іподиякон В. Шавель з УАПЦеркви св. Покрови в м. Рочестер. Крім того прибули вівтарні прислужники з УПЦеркви св. Миколая з м. Трой та місцеві прислужники УАПЦеркви св. ап. Луки, а храм заповнили по вінця парафіяни і гості з сусідніх парафій деканату.

Святу Літургію співав парафіяльний хор під дириґентурою Олі Малій. Повчальні й глибокозмістовні слова науки полилися з уст Архиєрея Антонія, всі з принишклим віддихом вслухувалися й сприймали науку, слова християнсько-моральних чеснот і відданости Богові, своєму ближньому і святій Христовій Церкві нашого побожного українського народу та побажанням зміцнитися в дусі і істині на друге тисячоліття. Молебнем до Христа Спасителя і многоліттям закінчено ці урочистості ювілейних святкувань в храмі і всі вірні, гості і духовенство перейшли до парафіяльної залі та засіли за столами, щоб підкріпитися смачними стравами, що їх приготували трудолюбиві сестрички. Молитвою Господньою і благословенням єпископа Антонія розпочалася друга частина святкувань — обідом-бенкетом і художньо-мистецькою частиною.

Після представлення осіб за головним столом і прочитання проклямацій каунті екзекутиви та привіту від стейтової асамблеї В. Буша і Н. Пірра, о. Вол. Пашко прочитав англійською мовою доповідь про Тисячоліття Хрищення України, а українською мовою митр. прот. Є. Нарушевич. Після цих привітань, вручень пропам'ятних проклямацій і доповідей розпочалася художньо-мистецька частина. Найпершою була „Діти вітають", яку виконали юнаки і юначки СУМА з м. Сиракюз. Місцевий парафіяльний хор-квінтет під керівництвом О. Малій виконав „Полтавський рушничок" і „З чистим серцем". Об'єднані хори парафій св. ап. Петра і Павла й Чесного Хреста з м. Ютики та св. Покрови з Геркімер, під дириґентурою паніматки Р. Кривонос виконали: „Хваліть Господа" і „Благослови душе моя Господа", а юнаки і діти СУМА вивели „Гаївки", після котрих всі діти, що були тут присутні й належать до „Рідної Школи" Лесі Українки в м. Сиракюзи відспівали „Гимн св. Володимирові" і „Святий Володимир". Після цього були прочитані привітання від місцевих організацій та коротке привітальне слово голови парафіяльної управи УАПЦеркви св. ап. Луки Л. Ємець. Об'єднані хори Ютики, Геркімер і Рочестеру під дириґентурою паніматки Р. Кривонос відспівали молитву „Владико неба і землі", а тріо з м. Трой під акомпаньямент паніматки К. Пашко відспівали: „Рання весна" і „Розляглись тумани". Хор з УАПЦеркви св. Покрови в м. Рочестер під дириґентурою Галини Сохань-Ґріндлі виконав українську народну пісню на слова гетьмана Івана Мазепи „Ой горе тій чайці" і „Ангел вітав Благодатну". Студентка Сиракюзького університету В. Вертишин на флейті заграла сольо флут-фантазію ч. 2 П. Теллемана. Надзвичайно зворушливим і промовистим був вірш „Рідна Церква", що його з артистичним пієтизмом прочитала Н. Новохатько.

Великою несподіванкою були молоденькі бандуристи з м. Торонто, Канада, Микола, Олександер, Оленка і Ганнуся Ємці, діти Івана і д-р Наталії Ємців, котрі виконали на бандурах в'язанку українських народних пісень, а на „біс" „Ой полола горлиця". Останніми на концерті виступили сестри Зіна і Ліда Джуси, члени хору УАПЦеркви св. Покрови в м. Рочестер. Цей їхній виступ був першим у цій місцевості. Зіна з мандоліною і Ліда з гітарою виконали декілька українських народніх пісень, але присутні ніяк не хотіли відпустити зі сцени цей чудовий склад музикантів і співаків. Сестри погодилися заспівати ще одну пісню, що її привезли з України, коли декілька років тому відвідували бабуню в околицях Кам'янець-Подільського. Цю пісню вони почули в селі, записали її на тасьму під назвою „А сестра до братика листи пише".

Словом подяки для Владики Антонія, для всіх присутніх священиків з їхніми паніматками, всім дириґентам, хорам, учасникам-виконавцям мистецької частини, дітям танцюристам і співакам та всім гостям закінчив ці величні урочистості ювілейних святкувань о. П. Сівко. Спільною молитвою і благословенням Владики Антонія закінчено ці чергові святкування Тисячоліття Північногоріш нім Ню Йоркським деканатом.

о. К. Ф. Лютенський

В ІНТЕРВ'Ю ДЛЯ КОРЕСПОНДЕНТА газети „Труд" заступник міністра шляхів СССР В.Н. Бутько повідомив, що на совєтсько-мадярському кордоні скупчилось понад 5,000 залізнодорожних вагонів з товарами для Совєтського Союзу з Мадярщини й інших европейських країн. Станція Захонь не здібна сама полагодити цієї справи, а чергова станція Чоп, вже по совєтському боці не має змоги пропустити такого потоку вагонів через свою, до речі, обмежену залізнодорожну сітку. До Захоню прибув з Будапешту міністер транспорту Мадярщини Ляйош Урбан і заявив, що його уряд буде змушений зменшити число товарних вагонів для СССР, якщо совєтський уряд не забезпечить нормального переїзду поїздів. Припускають, що частина товарів пропаде тим більше, що в Україні тепер триває горяче літо.

У ЧЕТВЕРТУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА

бл. п. д-ра

ІЛЛІ АНДРУСЯКА

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в катедрі св. Покрови в Дітройті (Савтфілд), Миш. у неділю, 14-го серпня 1988 р. о год. 9-ій ранку;
в Церкві-Пам'ятнику св. Андрія у Бавнд Бруку, Н. Дж.;
у церкві Успення Пресвятої Богородиці в Люрді та в Українській Православній Церкві в Бразилії.

Про молитви за душу Покійного просить
дружина — МАРІЯ

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що дня 11-го липня 1988 р. по важкій і короткій недузі упокоївся на 69-му році життя в Торонто, Онт., Канада
наш Найдорожчий Приятель довгих літ і Дружба

бл. п.

ВОЛОДИМИР ФЕДАК

ПАНАХИДА І СЛУЖБА БОЖА відправились дня 15-го липня в церкві св. Миколая, Торонто.

ПАНАХИДА І ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися дня 16-го липня 1988 р. в церкві Покрова Пресв. Богородиці (вул. Бойд) у Вінніпеґу, а Тіло Покійного похоронено біля Родичів на цвинтарі Всіх Святих у Вінніпеґу.

Опечалені смутком:
ЗИНОВІЙ, ЛІДІЯ, БОГДАН І ХРИСТЯ КРУЦЬКО

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що в ранніх годинах, 25-го липня 1988 р. на 92-му році життя упокоїлася в Бозі
наша Найдорожча МАМА, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ

Юліянна з Крайківських Білецька

Покійна залишила в смутку доньку ОЛЕНУ МАРТИНЮК, внучку КАТЕРИНУ МАРТИНЮК, внучку МАРТУ з чоловіком д-ром МИРОНОМ БОДНАРЕМ та донями ЛЯРИСОЮ І НАТАЛЕЮ.

Новий...

(Закінчення зі стор. 1)

А в іншому кінці Совєтського Союзу, у Богом забутій Березовці Тюменської области, де відбуває заслання видатний український патріот, довголітній борець за національні права українського народу, політв'язень Левко Лук'яненко, в цьому кінці СССР до перебудови так і взагалі не дійшло.

Заслати Лук'яненка у Березівку, до якої дістатися можна лише „кукурузником" раз на день і то не завжди, заслали, а де жити з дружиною не сказали. Трохи потинявшись по тимчасових помешканнях, виснажений концтабором і довгими роками неволі, холоду і голоду, Левко вирішив скористатися новими закликами партії до приватної ініціятиви та, закотивши рукави, відремонтував розвалюху у шестиквартирному житловому бараці. Розвалюха мала лише чотири стіни та діри замість вікон, лякаючи вночі тими дірами усіх перехожих.

Відремонтував, поселився й тішився, чекаючи приїзду дружини, сподіваного родинного тепла, що його він був позбавлений через арешти й тюрми та концтабори усе своє життя.

Та не встигла дружина приїхати до Левка Лук'яненка, не встигли вони натішитися радістю зустрічі, як на другий день прибули до них представники влади, щоб отруїти їм цю радість. Прийшли повідомити, що відремонтована квартира не для них, що їм — йому, Левкові Лук'яненкові, треба з неї виселятися до гуртожитку, що вона, ця відбудована власним потом квартира, виявляється, в аварійному стані. А про Надію, дружину Лук'яненка то й цілком забули, так ніби вона й не приїхала до нього жити, її навіть і приписати в Березівці відмовили.

Отож для українського політичного засланця Левка Лук'яненка, палкого українського патріота і надзвичайної людини, перебудова й гласність ще й не починалися.

Відзначення Хрищення Руси-України в „Рідній Школі" в Чикаґо

В суботу, 30-го квітня, в „Рідній Школі" українознавства відбувся надзвичайно гарний концерт, присвячений ювілеєві Тисячоліття Хрищення Руси-України. Концерт був надзвичайно вдалим. З усіх усюдів чуємо просьби, щоб цілу програму ще раз повторити на ширшому форумі, при більшому здвигові людей.

Заля була битком набита, бо містила біля 600 осіб. Свято відкрила директор школи проф. Віра Боднарук. Першим виступили три наймолодші кляси, що під проводом Марії Мандзій співали пісню з вільноручними вправами „Маленькі наші руки". З прегарними гірляндами синіх роменів, при помочі співу і рухів, вони обіцяли вірність Христові і Україні. Виступали дошкілля і дві другі кляси. Згодом під проводом Марти Стадник виступив чудовий хор, зложений з двох четвертих і третьої кляси. Хор виконав гимн св. Княгині Ользі.

П'єсу „Хрищення України-Руси" спеціяльно для нашої школи написала мгр Надія Фесенко-Скорин. П'єса складалася з 3 частин і 4 дій. В першій частині ми поринули в минуле України, в другій були свідками Хрищення України-Руси, а в 3-ій побачили те, що діється тепер.

Між сценами було читання історичних подій з минулого Київської Руси літописцем Нестором, що в його ролі знаменито виступив о. Андрій Шагала.

До сцени зблизився великий похід. Всі йшли з запаленими свічами, попереду священики в золочених ризах, за ними молодь і діти, величезні маси народу... Йшли отці Мирон Панчук, д-р диякон Андрій Онуферко, диякон Маріян Івахів, а митрат Маріян Бутринський довершив акт відновлення християнських обітів, в якому взяла участь вся заля. Сам обряд Хрищення пройшов нечувано урочисто. Здавалося, що ми справді перенеслися тисячу літ у далеке минуле нашої славної держави, в часи Хрестителя України кн. Володимира Великого.

І всі ми як один за словами священика оберталися до заходу, а пізніше до сходу, повторяючи ритуальні відречення від сатани і всякої злоби, та обіцюючи з'єднання з Христом у святій вірі.

Об'єднані у Христі, обновлені святими обітами, злучилися ми у могутньому співі гимну Тисячоліття. Співали також всі, навіть найменші діти „Рідної Школи", під акомпаньямент Марти Стадник.

Гра персонажів п'єси була дуже добра. Режисер Слава Пропів вив'язалася знаменито зі свого завдання. Вона не тільки прекрасно приготовила їх до виступу, але й внесла до твору дівочі співи і хороводи, а також придумала, щоб на сцені довершити справжнього акту Хрищення. Ця церемонія надала небуденности, тим більше, що взяли тут участь священики, які так тісно співпрацюють зі школою, коли йдеться про християнське виховання нашої молоді. За те їм і честь і слава.

У сцені взяли участь Мотря Кузич (Прекраса — княгиня Ольга), Борис Болнарук (батько), Стефан Букачик (князь Ігор), Славко Біланич (князь Святослав), Христя Яцків (Перша дівчина), Андрея Матвіїшин (Друга дівчина), Ярема Кавка (малий Володимир), Ліля Калін (Перша християнка), Катруся Голіян (Друга християнка), Павло Марушка (князь Володимир) та інші.

Мотря Кузич в ролі княгині Ольги.

Акт Хрищення Руси-України в „Рідній Школі" в Чикаґо.

Учні „Рідної Школи" в хороводі гаґілок.

(Світлила Таня Кузич).

Тут ми бачили цілий ряд знаменитих молодих акторів, які в будучому належать сцені. Нам потрібно театру. Нам потрібно хоч час від часу чути живе українське слово в виконанні першорядних українських акторів. На прикладі концерту Тисячоліття виявилося, як навіть найменші діти на залі переживають хід подій на сцені. Якже ж нам не радіти прегарною і свобідною грою молоденької красуні Мотрі Кузич, яка, мабуть, і народилася для сцени. Чудовий стрій княжий і корона, який випозичила Анна Кульчицька, доповнював захоплення княгинею Ольгою. А Павло Марушка, Борис Боднарук, Славко Біланич, Катруся Голіян, Христя Яцків, Ліліяна Калін, Андрея Матвіїшин. В нас їх багато. Нам треба дати більше нагоди нашій талановитій молоді виступати і виказати себе перед громадою.

Багато людей причинилося до успіху концерту. Велике признання належить Ірині Крайник, що в так короткому часі пошила стільки прекрасного одягу, і мисткині пензля Олександрі Коверко та її помічникам-учням 8-ої кл. за виконання декорацій.

Кілька слів про Надію Фесенко-Скорин. Вона — довголітня вчителька вищих кляс українських шкіл. Колись вчила в українській гімназії в Новому Ульмі в Німеччині, де викладала англійську мову. Пізніше вчилася в університеті в Іллиной і одержала ступінь маґістра. Ціле своє життя вперто працювала в науковій ділянці з мрією здобути докторат із чужоземних мов. Якщо пощастить їй написати останню дисертацію, її мрія сповниться. Вона є віддана нашій молоді вчителька української мови і літератури на протязі 18 літ. Живо цікавиться літературою для молоді і сама написала декілька творів для українських шкіл, включно з п'єсами.

Завдяки її останній п'єсі „Рідна Школа" в Чикаго так величаво відбула свій ювілей Тисячоліття.

Ома

Американська...

(Закінчення зі стор. 1)

поіменно усіх десятеро дітей та їхній вік, як також інструменти, на яких вони грають, стверджуючи, що вони розмовляють в родині українською мовою, що плекають українську культуру і що діти усі щасливі із того щільного родинного життя, яким вони живуть. Кореспондент підкреслює велику релігійність і дисципліну, яку вживають батьки у відношенні до усіх дітей, як також велику їхню любов до них. На думку батьків, ця любов допомагає їм виховувати дітей в так відмінній атмосфері від оточення і дає такі позитивні наслідки.

Не менш ентузіястичну статтю про музичну українську родину Федориків помістив щоденник „Фронт Роял" з датою 28-го травня ц.р. Там також підкреслено, що діти розпочинали свою науку музики методою Сузукі, маючи лише три рочки життя, а Марія, донька Федориків, яка веде родинну оркестру, їздила до Японії, щоб згадану методу добре пізнати. Стаття у „Фронт Роял" пера Патріка Грегема кінчається ствердженням, що свої успіхи родина Федориків завдячує філософії д-ра Сінічі Сузукі, який сказав: „Мистецтво розвиває в людині прегарне серце".

Чотири...

(Закінчення зі стор. 2)

Четверта пропозиція: лікування повинне бути доступне кожному наркоманові й кожній накроманці, що такого лікування шукає. Досі не всі були в тій щасливій ситуації, бо для багатьох налоговців було довге чекання на листі, поки прийде його чи її черга... Це соціяльна хвороба, і сенатор радить „соціяльну мобілізацію" у своєму мудрому обіжнику до всіх своїх виборців з липня, 1-го, цього року, як радив це ще в 60-ті роки, коли назвав головну причину цього всеамериканського нещастя:

„Коли родина руйнується, молоді хлопці гублять характерність і сенс відповідальности. Тут наявна одна безпомилкова лекція з американської історії: суспільство, яке дозволяє великій кількості молодих чоловіків і юнаків виростати в розбитих родинах, де є лише мати — голова родини, де такі молоді чоловіки не набудуть ніякого сталого й позитивного відношення до мужеського авторитету і до влади, ніколи не набудуть підстав під раціональне очікування свого майбутнього, — таке суспільство прагне хаосу й доб'ється хаосу. Злочинність, розбій, неспокій, безладдя... все це дуже близьке до неминучости".

Це вже не перестoрога. Це сьогоднішня дійсність в Америці по великих містах. Чи так має продовжуватися далі? Якщо так, то доки? — питає сенатор, бо це питання стало центральним питанням тепер, коли ЗСА вступили в третє століття свого існування. І це не пересада, бо не тільки країна, але й американська цивілізація і американська форма правління є тепер під загрозою.

Нас, українців, все це ще не дошкульно торкає. Серед нас все ще сильний вплив Церкви, родини, рідної школи, молодечих організацій. Але лихо не спить, тож і нам слід бути на сторожі.

У ВЕЛИКОМУ КЛОПОТІ зараз знаходиться Корпус крайової допомоги здоров'я, що займається постачанням лікарської допомоги у міських дільницях, де проживають безробітні та бідні родини. Вони були тими, які уділяли стипендії студентам медицини і за кожний рік фінансової допомоги у медичній школі зобов'язували їх відпрацьовувати рік у клініках зубожілих дільниць міст, як також у місцевостях далеко віддалених від лікарень чи іншої лікарської допомоги. З огляду на заощадження корпус, що почав свою діяльність у 1972 році і в програмі якого брало участь біля 13,600 лікарів з цілої країни з бюджетом 100,000 міл. дол. стоїть перед дилемою, як розв'язати цю пекучу проблему. Тепер бюджет цієї установи виносить 2 міл. дол.

ТОДОР ЖІВКОВ, КЕРІВНИК болдарської комуністичної партії на протязі 30-ох років, постарався, щоб з Політбюра і Центрального Комітету КПБ усунути Чудомира Александрова, одного з найактивніших членів компартії в болгарському керівництві та прихильника політики гласности, перебудови і відкритого суспільства, голошених в Совєтському Союзі Михаїлом Ґорбачовим. Кореспондент аґентства Ройтерс, повідомляючи про закінчення пленуму ЦК КПБ, каже, що Александрова вважали одним із наступників Живкова і може тому Живков постарався про його „виведення" з усіх важливих постів, побоюючись конкуренції молодого професійного наслідника. Поповнення ЦК КПБ прихильниками Живкова вказує на те, що в Болгарії не передбачається жадних суттєвих політичних чи економічних змін.

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ оборони ЗСА Френк Карлуччі поїде ще цього тижня до Совєтського Союзу на запрошення свого колеґи маршала Димітрія Язова. На протязі чотириденних відвідин Карлуччі відвідає декілька совєтських військових баз, раніше недоступних для закордонних відвідувачів. Представник Пентагону Ден Говард заявив кореспондентам, що візита Карлуччі до Совєтського Союзу є важливим кроком на шляху до взаємного порозуміння і зменшення ризика війни в майбутньому. Недавно в офіційному характері З'єднані Стейти Америки відвідував шеф генерального штабу совєтських збройних сил маршал Сергей Ахромеєв. Він був гостем адмірала Вілляма Крова, керівника об'єднаних штабів армії. Адмірал Кров має в пляні відвідати СССР літом наступного року.

ПРИБЛИЗНО ТИЖДЕНЬ тому маленька консулярна станція З'єднаних Стейтів у Гавані, Куба, влаштувала прийняття для запрошених гостей, серед яких були також декілька кубинських дисидентів. У зв'язку з цим, режим президента Фіделя Кастра закинув американцям, що вони, зґуртувавши біля 20 дисидентів, колишніх політичних в'язнів, давали їм інструкції, що вони мають робити і як діяти, як на Кубу прийдуть спеціялісти у справах прав людини із ЗСА. Міністерство закордонних справ Куби формально покликало керівника американської дипломатичної служби в Гавані Джана Тейлора, щоб запротестувати перед ним проти „грубої провокації" і введення у кубинську спільноту елементу дисидентизму.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА ГОРБАЧ, член УНС Відд. 427-го ім. Івана Франка в Ст. Катеринс, Онт. Канада, померла 31-го травня 1988 року на 80-му році життя. Нар. 1908 року в селі Гукалівці, Зборівського району, Зах. Україна. Членом УНС стала 1965 року. Залишила у смутку доньку Ярославу, сина Романа, трьох внуків, брата і сестру та ближчу і дальшу родину в Канаді і в Україні. Похорон відбувся 3-го червня 1988 року на Вікторія Ловн Семетері в Ст. Катарінс, Онт. Канада.

Вічна Їй Пам'ять!

П. Дяків, секр.

ВАСИЛЬ КОСТЬ, член УНС Відд. 161-го ім. св. Василія в Амбриджі, Па., помер 26-го червня 1988 року на 53-му році життя. Нар. 12-го грудня 1935 року в Літсдейл, Па. Членом УНС став 1958 року. Залишив у смутку матір Катерину Хмельську, брата Михайла, три сестри, племінників і племінниць. Похорон відбувся 29-го червня 1988 року на цвинтарі св. Петра і Павла в Амбриджі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Іван Тиро, мол., секретар

ТОМА І. КОЛАҐАН, член УНС Відд. 2-го ім. свв. Петра і Павла в Мт. Кармел, Па., помер 30-го червня 1988 року на 74-му році життя. Нар. 16-го жовтня 1913 року в Локаст, Геп, Па. Залишив у смутку дружину Юлію, сина Роберта і доньку Патрисію. Похорон відбувся 4-го липня 1988 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Мавнт Кармел, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Моніка Писарчик, секр.

ВАСИЛЬ ГАМИЛЯК, член УНС Відд. 253-го ім. Івана Франка, в Людлов, Масс., помер 20-го червня 1988 року на 75-му році життя. Членом УНС став 1965 року. Залишив у смутку дружину Марію, сина Стефана і п'ять внуків: Христофора, Кевіна, Еріка, Марка і Ската. Похорон відбувся 24-го червня 1988 року на цвинтарі св. Альойзія в Індіан Орчард, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!

Петро Гаврильців, секр.

ГРИГОРІЙ МИСИШИН, член УНС Відд. 253-го ім. Івана Франка у Спрінгфілді, Масс., помер 29-го червня 1988 року на 75-му році життя. Нар. 17-го грудня 1912 року в Україні. Членом УНС став 1967 року. Залишив у смутку дружину Анастазію, три доньки і п'ятеро внуків. Похорон відбувся 2-го липня 1988 року на цвинтарі св. Альойзія в Індіян Орчард, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!

Петро Гаврильців, секр.

СТЕЛЛА СЕМАНЧИК, член УНС Відд. 33-го ім. Св. Богородиці в Чикаго, Ілл., померла 22-го червня 1988 року на 78-му році життя. Членом УНС стала 1938 року. Залишила у смутку дві дочки Кляру Воґт і Аліс Корах та шестеро внуків. Похорон відбувся на цвинтарі Мт. Говп в Чикаго, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Софія Оріх, секр.

ПЕТРО ДРОЗДОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 94-го ім. М. Шашкевича в Гемтремку, Мищ. помер 3-го червня 1988 р. на 86-му році життя. Нар. 1901 р. в Канаді. Залишив у смутку дружину Перлі і синів Теодора і Евгена. Похорон відбувся 6-го червня 1988 р. на Бока Ратон Семетері в Бока Ратон, Флорида.

Вічна Йому Пам'ять!

Роман Татарський, секр.

МАРІЯ АНДРІЮК, член УНС Відд. 14-го Т-ва „Чорноморська Січ" в Нюарку, Н.Дж. померла на 66-му році життя. Нар. 1922 року в Галичині. Членом УНС стала 1948 року. Залишила у смутку мужа Андрія, двох синів — Петра і Романа і трьох внуків. Похорон відбувся 29-го червня 1988 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

М. П. Отрок, секр.

МИХАЙЛО ФУРТАК, член УНС Відд. 432-го ім. Т. Шевченка в Торонто, Канада помер 20-го березня 1988 року на 85-му році життя. Нар. 1903 року в Ладичині, повіт Тернопіль, Україна. Членом УНС став 1965 року. Залишив у смутку дружину Маю. Похорон відбувся 24-го березня 1988 року на Парк Ловн Семетері, в Торонто, Онт.

Вічна Йому Пам'ять!

Ярослава Зорич, секр.

АННА Е. МЕККЛОСКІ, член УНС Відд. 324-го Т-ва „Мир" у Філядельфії, Па., померла 1-го квітня 1988 року на 77-му році життя. Нар. 18-го жовтня 1910 року в Пенсильванії. Членом УНС стала 1929 р. Залишила у смутку сина і невістку та багато приятелів і знайомих. Похорон відбувся 5-го квітня 1988 року на цвинтарі Св. Хреста в Їдон, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ГРИГОРІЙ МИСИШИН, інж. агроном, член УНС Відд. 253-го у Лудлов, Масс., помер 29-го червня 1988 року на 75-му році життя. Нар. 17-го грудня 1912 року в Україні. Залишив у смутку дружину Анастазію, три доньки, двох зятів і п'ять внуків.

Вічна Йому Пам'ять!

Петро Гаврильців, секр.

СОФІЯ ЛУКАЧ КАСАЛЕТТІ член УНС Відд. 282-го Т-ва Непорочного Зачаття у Вілкіс Беррі, Па. померла 3-го липня 1988 року на 59-му році життя. Нар. 9-го серпня 1928 року у Вілкіс Беррі, Па. Членом УНС стала 1944 року. Залишила у смутку доньок: Сузен Колеман, Дебру Де Розас і Зіну К. Бенедіто, двох внуків, маму Катерину Лукач і сестер Мері Болоскі і Ольгу Косік. Похорон відбувся на цвинтарі в Арлінгтоні, Ва.

Вічна Їй Пам'ять!

Мері Болоскі, секр.